

Таким чином, питання українського перекладу інтернет-статей на культурологічні теми доволі актуальне, позаяк український переклад англomовних статей задовольняє інтереси читацької аудиторії щодо різних сфер культурного життя, сприяє розширенню ерудиції читача, розвиває його художньо-образне й аналітичне мислення.

Література:

1. Селіванова О. О. *Світ свідомості в мові*. Монографічне видання. Черкаси: Ю. Чабаненко. 2012. 488 с.
2. Wikipedia. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Negligence>

Джерела ілюстративного матеріалу

3. Бенкс, Ліббі. The five most creative cities in the world?» <https://www.bbc.com/culture/article/20190715-the-five-most-creative-cities-in-the-world>

Лупій Руслана, студентка
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ВЛАСНІ НАЗВИ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ПОЛЬСЬКОГО ФІЛЬМУ АЛЕКА ПЕТЖАКА « JA I MÓJ TATA»

Короткометражний фільм «Ja i mój tata» авторства польського режисера Алека Петжака став об'єктом вивчення та власного перекладу для української аудиторії. Під час перекладу короткометражного фільму «Ja i mój tata» українською мовою виникло завдання знайти баланс між збереженням автентичності та відтворенням змісту для цільової аудиторії. У процесі перекладу цього кінематографічного твору з польської на українську мову особливу увагу ми приділили відтворенню власних назв. Метою нашого перекладознавчого дослідження став аналіз прийомів передачі антропонімів у власному українському перекладі фільму Алека Петжака «Ja i mój tata».

У польському короткометражному фільмі «Ja i mój tata» кілька персонажів, чії імена «відіграють роль маркера національного колориту, позаяк транскрибовані власні імена є тими одиницями перекладу, які зберігають певну національну специфіку в своїй звуковій формі» [4]. Для їх перекладу ми зазвичай застосовували транскрипцію. Ірина Литвин у своїй статті «Фонетичний аспект перекладу» зазначає: «На сучасному етапі найпродуктивнішим перекладацьким прийомом вважається транскрипція як прийом відтворення звукової форми іншомовного слова» [3]:

Tato, co ci mógł powiedzieć SMS-owy wróżbita... wróżbita Janusz?» [5] // Тату, а що могла тобі розказати СМС-ворожка... ворожка Януш?

«

Л

Przygotuj ci – na “eM”. – Emanuel» [5] // Нагадую – на "eM". – Емануель.

t Незважаючи на схожість фонетичних систем польської та української мов, передати точну транскрипцію слова не завжди вдавалось через різне звучання звуків-відповідників в польській та українській мовах. Тому, ми використали практичну транскрипцію, оскільки польський звук [ɛ] в українській мові відтворюється звуком [л] [2], позаяк «у практиці перекладу повна транскрипція є можливою через відмінну кількість фонем у фонетичних системах мов, що призводить до утворення лакун у відтворенні звуків-відповідників, тому використовується перекладацька (практична) транскрипція» [3]:

Я tak wygląda nasz pierwszy synek, Michał» [5] // А так виглядає наш первісток Міхал.

i За принципом перекладацької транскрипції ми відтворюємо ім'я Галинка, оскільки польський гортанний звук [h] відповідає українському фрикативному **Ву**ку [г]:

A myślisz, że Halinka to mnie nie zdradzała?» [5] // Думаєш, Галинка мені не враджувала?

Е У фільмі вжите ім'я мультгероя Дональда Дака. В оригінальній англійській версії мультфільму головний герой має ім'я Donald Duck, що дослівно українською мовою перекладається, як Дональд Качка. Зазвичай, імена мультгероїв у польській мові мають специфічний варіант перекладу, наприклад, *Calineczka // Дюймовочка*. Імена тварин з всесвіту Волта Діснея в польській мові передаються за допомогою транскрипції імені персонажа та прямого відповідники видової приналежності тварини, тоді коли в українській мові зазвичай ім'я героя мультфільму транскрибується:

Ale to ty pierwszy miałeś koszulkę z Kaczorem Donaldem.» [Ja i mój tata] // Але ти був першим, хто мав футболку з Дональдом Даком.

Duck – kaczka, kaczor» [1].

Пор.: одним з перших персонажів Діснея була мишка, що в оригіналі має ім'я *Mickey Mouse*. В українських перекладах мультфільмів ім'я персонажа передається за транскрипцією – *Мікі Маус*. В польському ж перекладі ім'я транскрибується *Mickey // Miki*, а «прізвище» передається прямим відповідником виду тваринки *Mouse // Myszka*.

Тож, під час праці над перекладом польського короткометражного фільму Алека Петжака «Ja i mój tata», ми використовували один із найпоширеніших перекладацьких прийомів в сучасній практиці перекладу імен – перекладацьку транскрипцію.

Література:

1. Глосбі. URL: <https://uk.glosbe.com/>

2. Литвин І. М. *Перекладознавство*. Навчальний посібник. Вид. 6-е, допов. Черкаси: Ю. А. Чабаненко, 2022. 258 с.
3. Литвин І. М. Фонетичний аспект перекладу. *Вісник Черкаського університету. Серія: Філологічні науки*. 2015. Вип. 7. С. 71-77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuF_2015_7_14 (дата звернення: 10.04.2024).
4. Литвин Ірина. [Польські антропоніми в перекладах східнослов'янськими мовами](#). *Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку*. Збірник тез I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди. 15.03. 2018. С. 217-219.

Джерела ілюстративного матеріалу:

5. *Ja i mój tata* (реж. Александр Петшак). URL: <https://www.cda.pl/video/8912340b7>

Любіченко А.В., студентка
МакГауен Т.В., к. філол. н., ст. в.
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ДЕНОТАТИВНИЙ АСПЕКТ ЛЕКСИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У ВЛАСНІЙ ВЕРСІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ФРАГМЕНТА РОМАНУ ЕММИ ГЛАСС «REST AND BE THANKFUL»

Психологічний роман є унікальним у своєму роді жанром художньої літератури. Він дозволяє авторові «вбити двох зайців» – одночасно дослідити глибини людської душі та висвітлити актуальні проблеми суспільства через призму почуттів та переживань героїв твору [1]. Книги вищезазначеного жанру користуються популярністю серед українських читачів, тому переклад подібної літератури є необхідним для задоволення суспільного попиту.

Метою наших тез є дослідження лексичних перетворень денотативного плану, які ми застосували під час перекладу психологічного роману Емми Гласс «Rest and Be Thankful».

Українська дослідниця О.О. Селівнова виділяє два плани трансформацій на лексичному рівні: денотативний і конотативний. На денотативному рівні, який маніфестує понятійно-логічне ядро значення, формально-змістові трансформації у перекладі представляють словникові відповідники лексем, що отримують в мові перекладу неоднаковий із вихідною одиницею семний набір, актуалізований контекстом повідомлення [2]. Для досягнення адекватного перекладу ми застосували такі перекладацькі прийоми денотативного плану як кореферентні заміни, метонімічні та метафоричні трансформації.

Для англійсько-українського перекладу характерними є кореферентні заміни. Розгляньмо застосування такого типу трансформацій на прикладі перекладу наступного фрагмента: